

Україні сформоване, але перебуває в процесі розвитку та існує безліч питань, які потребують негайного вирішення.

ПРАВО НА ОСКАРЖЕННЯ ПОСТАНОВ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ

Іщенко В.В., викладач кафедри публічного права НТУУ «КПІ»

Відповідно до ч.1 ст.55 Конституції України кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Ця норма поширюється і на постанови у справах про адміністративні правопорушення. Проте, до 17 листопада 2009 р. право на оскарження рішення суду у справі про адміністративне правопорушення, на нашу думку, було суттєво обмежене нормами ч.2 ст.287 та ч.1 ст.288 КУпАП, відповідно до яких воно було остаточним та оскарженню не підлягало. Ці положення КУпАП критикувалися багатьма українськими адміністративістами як такі, що не відповідають вимогам ч.1 ст.55 Конституції України. В Україні право оскарження постанови судді по справі про адміністративне правопорушення було запроваджено з 16 лютого 2005 р. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення правового захисту громадян та запровадження механізмів реалізації конституційних прав громадян на підприємницьку діяльність, особисту недоторканність, безпеку, повагу до гідності особи, правову допомогу, захист)» від 12.01.2005 р. №2322-ІV. Принагідно зазначимо, що всі нові адміністративно-деліктні кодекси країн СНД закріплюють право на оскарження рішення суду про справі про адміністративне правопорушення до вищестоящого суду (ч.2 ст.595 Кодексу Киргизької Республіки про адміністративну відповідальність від 04.08.1998 р. №114, п.1 ч.2 ст.430 Кодексу Азербайджанської Республіки про адміністративні проступки від 11.07.2000 р. №906-ІІ, ч.2 ст.655 Кодексу Республіки Казахстан про адміністративні правопорушення від 30.01.2001 р. №155-ІІ, п.1 ч.1 ст.30.1 Кодексу Російської Федерації про адміністративні правопорушення від 30.12.2001 р. №195-Ф3, п.4 ч.1 ст.12.2 Процесуально-виконавчого кодексу Республіки Беларусь про адміністративні правопорушення від 20.12.2006 р. №194-3, ч.1 ст.448, ч.1 ст.465 Кодексу Республіки Молдова про адміністративні правопорушення від 24.10.2008 р. №218-ХVІ).

Законодавство України закріплює два способи оскарження постанов в справах про адміністративні правопорушення: 1) адміністративний (до вищестоящого органу чи посадової особи); 2) судовий (до апеляційного суду). Спосіб оскарження має право обрати скаргник. При цьому, якщо справа про адміністративне правопорушення розглядалася, наприклад, органом доходів і зборів, можна спочатку скористатися адміністративним порядком оскарження, пройшовши всі її ланки, а вже потім оскаржити постанову в суді.

Постанову по справі про адміністративне правопорушення будь-якого органу адміністративної юрисдикції може бути оскаржено у порядку, визначеному КАС України з особливостями, встановленими КУпАП. Раніше цей порядок регламентувався виключно КУпАП та підзаконними актами. Перелік органів, до яких може бути оскаржено постанову по справі про адміністративне правопорушення, чітко встановлено ст.288 КУпАП. Так, постанову адміністративної комісії може бути оскаржена у виконавчий комітет відповідної ради або в місцевий загальний суд; рішення виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради – у відповідну раду або в місцевий загальний суд; постанову іншого органу (посадової особи) про накладення адміністративного стягнення – у вищестоящий орган (вищестоящий посадовий особі) або в місцевий загальний суд.

Постанову по справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржено прокурором (з 1 грудня 2012 р.), особою, щодо якої її винесено, а також потерпілим (ч.1 ст.287 КУпАП). Таке право належить і законним представникам зазначених осіб (батьки, усиновителі, опікуни, піклувальники)

(ч.1 ст.270 КУпАП), а також їхнім адвокатом, іншим фахівцем в галузі права (ч.2 ст.270, ст.271 КУпАП). Це право поширюється і фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, яких було притягнуто до адміністративної відповідальності, що знайшло підтвердження і судовій практиці (постанова Президії Черкаського обласного суду від 21.04.2000 р. щодо Н. за ст.155¹ КУпАП). ДПА в м. Києві в листі від 23.02.2005 р. №834/8/10-203 звертала увагу, що податкові органи не мають право оскаржити постанову суду про закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, яка винесена за результатами розгляду протоколу, складеного податковим органом.

Відповідно до ч.2 ст.288 КУпАП скарга подається в орган (посадовій особі), який виніс постанову по справі про адміністративне правопорушення, якщо інше не встановлено законодавством України. Скарга, що надійшла, протягом трьох діб надсилається разом із справою органу (посадовій особі), правомочному її розглядати.

Скаргу на постанову по справі про адміністративне правопорушення відповідно до ст.289 КУпАП може бути подано протягом десяти днів з дня винесення постанови. Цей строк застосовується і в тому випадку, коли постанову про адміністративне правопорушення оскаржувалася до вищестоящего органу (посадовій особи). У цьому разі строк обчислюється з наступного дня після прийняття рішення по скарзі цим органом (посадовою особою) (абз.1 п.4 постанови Пленуму ВСУ «Про практику розгляду судами скарг на постанови у справах про адміністративні правопорушення» від 24.06.1988 р. №6). На постанову по справі про адміністративне правопорушення прокурором може бути внесено подання упродовж 10 днів з дня винесення постанови (ст.290 КУпАП). Слід зауважити, що з 1 грудня 2012 р. відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань удосконалення діяльності прокуратури» від 18.09.2012 р. №5288-VI на постанову по справі про адміністративне правопорушення прокурор протягом 10 днів з дня винесення постанови може внести подання, а не протест, як раніше. Відповідно до п.4 постанови Пленуму ВСУ «Про деякі питання перегляду постанов судів у справах про адміністративні правопорушення» від 05.12.2003 р. №10 суди не вправі відмовити у прийнятті подання прокурора на постанову суду (судді) у справі про адміністративне правопорушення навіть у тому випадку, коли прокурор не брав участі в розгляді останньої.

З 17 листопада 2008 р. відповідно до нової редакції ст.291 КУпАП постанову адміністративного органу (посадовій особи) у справі про адміністративне правопорушення набирає законної сили після закінчення строку оскарження (внесення подання прокурора) цієї постанови, за винятком постанов про застосування попередження, а також у випадках накладення штрафу, що стягується на місці вчинення адміністративного правопорушення.

Порядок набрання постановою судді у справі про адміністративне правопорушення законної сили та перегляд цієї постанови з 17 листопада 2009 р. детально регламентовано новою редакцією ст.294 КУпАП.

ПРОБЛЕМИ СПРИЙНЯТТЯ СУСПІЛЬСТВОМ «ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ» В УКРАЇНІ ТА ПРАВО ГРОМАДЯН НА ЇЇ ОТРИМАННЯ

Булик І.Л., викладач кафедри загальноправових дисциплін ННІПП НАВС

Громадяни України мають рівні права на здобуття професійно-технічної освіти відповідно до своїх здібностей і нахилів. Обмеження допускаються лише за медичними та віковими показниками, а також показниками професійної придатності. Професійно-технічна освіта здобувається громадянами у державних і комунальних професійно-технічних навчальних закладах безоплатно, за рахунок держави.

Треба відзначити, що сучасна система освіти передбачає можливість отримання й фахової підготовки. Проте, передбачаючи наявність такого поняття в зазначеній сфері законодавець не розкриває його змісту.

Разом із тим, відповідно до Сучасного тлумачного словника української мови «фахівець – це той, хто досяг високої майстерності, досконалості у своїй